

מ"ת 11947/04/14 - מוחמד עאבד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 11947-04-14 מדינת ישראל נ' עאבד

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט יחיאל ליפשיץ

המבקש

מוחמד עאבד

על ידי בא כוחו עו"ד אחמד חמז יונס

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

על ידי פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) - עו"ד שגב אדלר

החלטה

1. לפניי בקשה להורות למשיבה (מדינת ישראל) לשחרר סכום של 800,000 ₪ מתוך סך הכספים שנתפסו על ידי המשיבה ושאותם היא מבקשת לחלט בסופו של ההליך ובמידה והמבקש יורשע.

2. כנגד המבקש הוגש, בתאריך 07.4.14, כתב אישום שייחס לו עבירות של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת (ריבוי עבירות), לפי סעיף 85 (1) (ג) לתקנות הגנה (שעת חירום), 1945; מגע עם סוכן חוץ, לפי סעיף 114 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977; איסור פעולה ברכוש טרור, לפי סעיף 8 (א) לחוק איסור מימון טרור תשס"ה - 2005 (להלן: **חוק איסור מימון טרור**); איסור פעולה ברכוש טרור, לפי סעיף 9 (א) (2) לחוק איסור מימון טרור; איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) (1) + (ב) + 9 (ב) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ן - 2000 (להלן: **חוק איסור הלבנת הון**), וכן עבירות מרמה מפקודת מס הכנסה.

נטען, בקצרה, כי המבקש, שהיה בתקופה הרלוונטית בעל משרד עורכי דין בישוב בענה, נתן שירותים משפטיים שונים לפעילים בארגון חמא"ס שהיו עצורים וכלואים בבתי כלא בארץ ומתוקף תפקידו זה נהג לבקדם. עוד נטען, כי חרף האיסורים על העברת מסרים בין כלואי חמאס, נהג המבקש להעביר מסרים בין כלואי חמא"ס בבתי כלא שונים בישראל, לרבות בכירי הכלואים בהנהגת הארגון בבתי הכלא השונים, בינם לבין עצמם, ומהם אל נציגי ארגון חמא"ס בעזה, ובכלל זאת מסרים ארגוניים בדבר תיאום צעדי מחאה והזדהות בין הנהגות הארגון וכלואי הארגון בבתי הכלא השונים. בתמורה לעבודתו לעיל, קיבל המבקש סכומי כסף שונים שמקורם בארגון החמא"ס, בידעו כי זהו מקור הכספים. כתב האישום פירט מקומות ומועדים שבהם קיבל המשיב סכומי כסף שונים, חלקם הועברו על ידו במזומן לעו"ד פארס אבו חסאן בשכר שהיה אחד ממפעיליו וחלקם הושאר ברשותו. חלק מהסכומים התקבלו אצל המבקש במזומן והכל בידעו שמדובר בכספי הארגון ובדרכים שנועדו להסתיר ולהסוות את העובדה שמדובר בכספי טרור שמקורם בעזה במטרה שלא לדווח על הכנסת הכספים כנדרש בסעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון וכן

במטרה להתחמק מתשלום מס.

כתב האישום פירט את היקף הרכוש בו נעברו עבירות מימון טרור וכן איסור הלבנת הון. סכימת הסכומים (ס' 13, 15, 22 ו 24 לכתב האישום) מביאה לסכום כולל של 1,410,000 ₪ (ר' בנדון הטבלה שצורפה לתגובת המשיבה מתאריך 1.4.15 ופירוט את הסכומים בהתאם לשנים הרלוונטיות).

המשיבה עתרה לחילוט רכוש בסכום לעיל וזאת לפי חוק איסור מימון טרור; חוק איסור הלבנת הון, וכן לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נ"ח], תשכ"ט - 1969.

3. בתאריך 11.5.14 קבעתי כי קיימות ראיות שיש בכוחן להביא להרשעתו של המבקש בעבירות המיוחסות לו. במקביל, הוריתי על שחרורו בתנאים מגבילים - תחילה למעצר בית במקום מגוריו שביישוב בענה, ובהמשך הוקלו התנאים עד שכיום, התנאי המגביל היחיד הקיים הינו איסור עיסוק במקצוע עריכת הדין.

4. במסגרת החלטתי לעיל, הפניתי לכך כי מעסיקו הישיר של המבקש בהקשר למעשים המתוארים בכתב האישום היה עו"ד אבו חסן משכם, והאחרון הופעל על ידי ארגון חמא"ס. המבקש אישר כי קיבל את שכר טרחתו מעו"ד אבו חוסין (ישירות או באמצעות שליחים) וכן אישר כי האחרון היה מקבל את הכספים מארגון החמא"ס. עוד אישר המבקש, כי הוא שימש כצינור להעברת כספים לעו"ד אבו חסאן. המבקש תיאר בחקירותיו כי קיבל בהזדמנויות שונות סכומי כסף (במפגשים בארץ ובחו"ל) והעבירם לעו"ד אבו חסאן, וזאת משום קשיי ארגון החמא"ס להעביר את הכספים ישירות אל האחרון. המשיב קיבל חלק מאותם כספים כשכר טרחה.

5. קבעתי באותה החלטה כי:

"הוכח, ולו לכאורה בשלב זה, כי המשיב אף היה מודע לכך כי הכספים אותם קיבל, במזומן (ומבלי לדווח עליהם דיווח מלא לרשויות המס) הינם כספי חמא"ס. המשיב היה מעורב באופן ישיר ומרכזי במפגשים בהם הועברו לרשותו סכומי כסף ניכרים במקומות שונים ואישר כי הדבר נעשה על רקע קשיי החמא"ס להוציא כספים מרצועת עזה".

6. במסגרת הליכי החקירה ועוד טרם הגשת כתב האישום, נתפס על ידי המשיבה הרכוש שלהלן, וזאת על פי סמכויות התפיסה המוקנות למשיבה בפסד"פ:

· כמיליון ₪ במזומן בביתו.

· כ 400,000 ₪ שנתפסו בחשבון בבנק ערבי-ישראלי על שם המבקש;

אוסף, כי המבקש טען במסגרת בקשתו כי בנוסף לסכומים לעיל, תפוסים על ידי המשיבה סך של כ 100,000 ₪ בחשבון בנק ערבי-ישראלי ע"ש אשת המבקש; וכן קרקע ורכב בסכום של כ 400,000 ₪. ואולם, תפיסת חשבון הבנק ע"ש אשת המבקש בוטלה כבר בתאריך 14.9.14; והקרקע והרכב מעולם לא נתפסו במסגרת הליך זה.

7. לגופו של עניין, העלה המבקש מספר טענות המוליכות, לשיטתו, למסקנה כי יש להורות על שחרור סכום של 800,000 ₪ מתוך הסכום התפוס.

ראשית, נטען, כי המבקש שימוש כעו"ד מזה שנים רבות ולכן חלק ניכר מהסכומים שנתפסו הינם כספים אותם קיבל כדין. זאת ועוד, גם במסגרת פעילותו כמי שייצג פעילי חמא"ס, חלק ניכר מפעילות זו היה לגיטימי וחוקי.

שנית, נטען, כי חלק מהכספים שנתפסו הינם כספים שניתנו למבקש על ידי אביו - סכום של כ 400,000 ₪ בערכי שנת 2008 בהעברה בנקאית; וסכום נוסף של כ 300,000 ₪, במזומן, בשנת 2010. נטען, כי הסכומים נמסרו למבקש כדי שישמור אותם עבור ארבעת אחיו והוא אכן עשה זאת.

שלישית, נטען כי המבקש הגיע להסכם עם רשויות המס להסדרת חובותיו האזרחיים ובמסגרת הסכם זה עליו לשלם לרשויות המס סכום של כ 500,000 ש"ח. לכן, באם ישוחררו הכספים התפוסים מי ש"תהנה" מאותם כספים הינה המדינה. עוד נטען בהקשר זה, כי באם ישוחררו הסכומים לעיל וכל אחד מאחיו של המבקש יקבל לרשותו את הסכום המגיע לו, הם יחתמו על התחייבויות לפיהן, באם יורשע המבקש בסופו של הליך וייקבע שיש לחלט את הסכומים, כל אחד מהאחים יחוב בסכום המתאים.

רביעית, נטען כי מצבה הכלכלי של משפחת המבקש הינו בכי רע וגם מטעם זה יש להורות על שחרור הסכום.

8. המשיבה התנגדה לבקשה בהפנותה לכך כי באם יורשע המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, אזי יתקיים בסיס משפטי להורות על חילוט (לפי חוק איסור הלבנת הון וחוק איסור מימון טרור) בשני הסכום בו נעברו העבירות.

לכן, אין נפקות לטענות המבקש כי הסכומים שנתפסו ברשותו מקורם בכספים שנתקבלו ממקורות הכנסה חוקיים, או מאביו.

ב"כ המשיבה אף הפנה לכך כי הטענות לגבי קבלת הסכומים מהאב הינן טענות כבושות ויהיה לבחון את מהימנותן במסגרת ההליך העיקרי.

לעניין ההסכם שנחתם בין המבקש לבין רשויות המס נטען כי מבחינה משפטית הכספים התפוסים בידי המבקש אינם (באם ייקבע כי יש לחלטם) כספיו של המבקש. לכן, גם אם ה"נהנית" הינה מדינת ישראל (רשויות המס), אין

כל בסיס לאפשר למבקש לעשות שימוש בכספים שכלל אינם שלו (ולו מבחינה פוטנציאלית) כדי לשחרר אותו מחובות בלתי מוכחים לרשויות המס. עוד נטען בהקשר זה, כי באם רצונו של המבקש לשלם את חובותיו לרשויות המס הוא יכול לעשות לשם כך שימוש, לדוגמה, בנכס המקרקעין הנמצא בבעלותו או בהלוואות שייקח לשם כך.

לעניין טענת המבקש כי מצבה הכלכלי של משפחתו הינו בכי רע, הפנה ב"כ המשיבה לכך כי המבקש יכול לעבוד והמגבלה היחידה המוטלת עליו הינה איסור עיסוק כעו"ד. זאת ועוד, ב"כ המשיבה הפנה לכך כי רעייתו של המבקש עוסקת בעריכת דין והטענות לעניין קשיים כלכליים נטענו בעלמא.

9. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

10. כאמור לעיל, בהחלטתי מתאריך 11.5.14 קבעתי כי קיים בסיס ראיתי לכאורי שיש בכוחו להביא להרשעת המבקש בכל העבירות המיוחסות לו.

מאליו יוצא, כי קיימות ראיות לכאורה לכך כי נעברו עבירות של איסור הלבנת הון ושל מימון טרור בסכום של כ 1.4 מיליון ₪.

11. המשיבה עתרה, כאמור לעיל לחילוט רכוש בשווי הסכום לעיל וזאת באם יורשע המבקש.

נקבע בפסיקה כי לחילוט שתי תכליות עיקריות: תכלית הרתעתית ותכלית קניינית. התכלית הראשונה באה להבהיר כי חוטא לא יצא נשכר; והשניה מביאה לידי ביטוי את העיקרון לפיו הרכוש שחילוטו מבוקש כלל אינו שייך לעבריין שכן הוא הושג בעבירה. (ור' בנדון האמור בע"פ 7475/95 מ"י נ' בן שטרית, פ"ד נב (2) 385 וכן ע"א 7025/12 קמור רכב (1990) בע"מ נ' מ"י, 25.5.14).

הוראות החוקים לעיל מאפשרות לא רק חילוט רכוש שהושג במישרין בעבירה או נרכש במישרין מכספי עבירה, אלא גם רכוש שהינו בשווי רכוש שנעברה בו עבירה או שניתן כשכר עבירה (ור' בנדון ס' 21 לחוק איסור הלבנת הון וס' 13 לחוק איסור מימון טרור).

בשלב בו אנו מצויים, המבקש הינו בחזקת חף מפשע ומטרת התפיסה והחילוט הזמני היא לשמר את המצב הקיים, לאפשר את חילוט הרכוש אם וכאשר הוא יורשע ובכך לממש את תכליות החילוט עליהן עמדנו לעיל.

12. על רקע עקרונות אלה, עולה כי לבקשת המבקש אין כל בסיס.

13. הטענה כי במהלך השנים האחרונות השתכר המבקש למחייתו (גם) ממקורות חוקיים, אינה מעלה ואינה

מורידה. כאמור לעיל, חוק איסור הלבנת הון וחוק איסור מימון טרור מאפשרים חילוט בשווי הרכוש האסור.

14. גם הטענה כי הכספים ששחרורם מבוקש דרושים לשם תשלום לרשויות המס - אין בה ממש.

באם יורשע המבקש, אזי הפועל היוצא מכך כי הכספים שנתפסו ברשותו - אינם שלו מבחינה קניינית, ומאליו יוצא כי הוא אינו יכול לשלם לרשויות המס את חובותיו מכספים שאינם שלו.

זאת ועוד, צודקת המשיבה בצינה כי המבקש לא הבהיר מדוע לא יגייס רכוש אחר (שלא נתפס) לצורך התשלום לרשויות המס.

15. הטענה היחידה שהעלתה שסברתי, ולו בתחילה, שמחייבת התייחסות הינה טענת אחיו של המבקש, כי חלק מהכספים שנתפסו הינם כספים אותם מסר אביהם המנוח למבקש, טרם מות האב, כדי שהמבקש ישמור על אותם כספים עבורם. משכך, על פני הדברים יש לראותם, ולו לכאורה, כטוענים לזכות באותו רכוש.

כאמור לעיל, המשיבה טענה כי יש להתייחס בזהירות, לשון המעטה, לטענת האחים וזאת בפן העובדתי - ראיתי והעלתה ספקות בנוגע לאמיתות הטענה.

איני סבור כי לטענות הצדדים במישור הראיתי יש משמעות בשלב בזה. במילים אחרות, גם אם אתייחס לטענת האחים כנכונה, היא אינה יכול להוביל למסקנה כי יש להורות על החרגת סכומים כלשהם מהסכומים שנתפסו.

למעשה, טוענים האחים כי ברשות המבקש מצוי סכום המגיע להם מתוקף הסכם או כי המבקש משמש כמעין נאמן לסכומים אלה.

סבורני, שיש לראות את אחיו של המבקש כנושיו במישור האזרחי. מדובר בנושים "רגילים" ואין לראותם כנושים הטוענים לזכות חפצית-קניינית בנכס ספציפי או כנושים מובטחים.

אפנה בהקשר זה לאמור בבש"פ 6817/07 מ"י נ' סיטבון ואח', 31.10.07 שם נקבע, בין היתר, כי:

"כאמור, ברגיל, מתמודדים ביניהם הנושים על חלקם ברכושו של אדם בהתאם לדיני הקדימות החלים במשפט האזרחי. נחיצותם של דינים אלה נובעת בין היתר מהקושי המובנה הטבוע במצבים בהם סך נכסי החייב מצומצם מסך חובותיו ועל כן אין בידו לפרוע את חובותיו כלפיהם במלואם. מקום שהחייב הינו נאשם שהורשע בפלילים ובין נכסיו מצויים גם נכסים שהושגו בעבירה, ואשר על כן מתבקש חילוטם, אין לראות להשקפתי באותם נכסים כחלק בלתי נפרד ממסת נכסיו במישור האזרחי. במילים אחרות, אין

באפשרותם של הנושים להיפרע מנכסים אלה, שכן אין באפשרותו של הנאשם-החייב לפרוע חובותיו מרכוש שאינו שלו אלא נתפש רעיונית כשייך לציבור מעצם זיקתו למעשה העבירה. בנקודה זו באה לידי ביטוי העדפת המחוקק את האינטרס הציבורי שבמאבק בהלבנת ההון על אינטרסים המוגנים במשפט הפרטי: המדינה כמחלטת אינה עומדת בשורה אחת עם הנושים ומתחרה עימם על חלקה ברכוש . . ."

ובהמשך, עמד בית המשפט על ההבדל בין נושה מובטח לנושה "רגיל" ובהקשר זה נקבע כי:

"זאת ועוד. פרשנות זו מתיישבת עם העדיפות שמקנה שיטתנו לנושה שרכש לו זכות חפצית, קניינית בנכס ספציפי מנכסי החייב-הנאשם, זכות המוגנת כלפי כולי עלמא, על פני נושה אובליגטורי שאין לו עניין ייחודי בנכס, או זיקה בלתי אמצעית אליו, מעבר לכך שבאמצעותו יכול הוא להיפרע את חובו, כפי שיוכל לעשות גם מנכסים אחרים של החייב, שזכויותיו אינן קשורות לנכס, אלא הן צומחות מהתקשרות נפרדת, שאינה קשורה לנכס, בינו לבין החייב . . ."

משכך, יש לדחות את טענת המבקש ואחיו בהקשר זה.

16. גם טענת המבקש כי הוא מתקשה לכלכל את משפחתו ולכן יש להורות על שחרור חלק מהכספים שנתפסו, הינה טענה שיש לדחותה. למעשה, טען המבקש להיעדר אמצעי מחיה סבירים (ור' בנדון האמור בס' 36 ג (ב) לפקודת הסמים). ואולם, טענת המבקש נטענה בעלמא. אין לי אלא להפנות בהקשר זה לטיעוני המשיבה, המקובלים עלי, כי כחלק מתנאי שחרורו הותר למבקש לעבוד (מלבד לעסוק במקצוע עריכת הדין). עוד אפנה לכך כי רעיינו של המבקש הינה עו"ד העוסקת במקצוע זה וברשות המבקש נכסים נוספים שלא נתפסו (ביתו ונכס נדל"ן). לכן, גם בטענה זו אין ממש.

17. סוף דבר, אני מורה על דחיית הבקשה.

18. המזכירות תשלח עותק מהחלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"א אייר תשע"ה, 10 מאי 2015, בהעדר הצדדים.